

Bijlage : raadsinformatie corona economie en werkgelegenheid Terschelling
Dienst sociale zaken en werk Noordwest Fryslân, april 2020

Inleiding

Het Corona-virus heeft grote impact op de Nederlandse economie. Door het kabinet zijn vanaf 17 maart jl. verschillende maatregelen getroffen met als doel om naast onze gezondheid ook onze banen en inkomens te beschermen en de gevolgen voor ZZP'ers, MKB ondernemers, grootbedrijven en medewerkers op te vangen.

De uitvoering van de verschillende regelingen pakken wij als gemeente Terschelling samen op met onze uitvoeringsorganisaties De Dienst Noardwest Fryslân, Pastiel, Bureau Zelfstandigen Friesland, UWV.

De verschillende regelingen zoals de NOW en de TOZO zijn nog in ontwikkeling. Een aantal regelingen moet nog door het parlement worden vastgesteld, terwijl wij deze op dit moment al in uitvoering moeten brengen. Dit betekent ook dat de regelingen op onderdelen nog worden aangepast.

Regelingen en cijfers

1. *Instellen tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW).*

Een ondernemer die door de corona-maatregelen omzetverlies verwacht (minimaal 20%, vanaf 1 maart) kan bij het UWV voor een periode van drie maanden een tegemoetkoming in de loonkosten aanvragen (maximaal 90% van de loonsom, afhankelijk van het omzetverlies). UWV zal in eerste instantie een voorschot verstrekken van 80% van de gevraagde tegemoetkoming. Hierdoor kunnen bedrijven hun personeel blijven doorbetalen. Voorwaarde is dat er geen personeel mag worden ontslagen om bedrijfseconomische redenen. De regeling wordt rechtstreeks gefinancierd door de Rijksoverheid.

Deze Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW) is sinds 6 april opengesteld en wordt uitgevoerd door het UWV. Op dit moment heeft het UWV nog geen gegevens beschikbaar gesteld over het aantal aanvragen vanuit de gemeente Terschelling. Wij verwachten deze cijfers bij een volgende update wel te kunnen verstrekken.

[Meer informatie over de NOW vindt u hier.](#)

2. *Extra ondersteuning zelfstandig ondernemers (TOZO)*

Er is een tijdelijke, versoepelde regeling ingesteld om zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers, te ondersteunen zodat zij hun bedrijf kunnen voortzetten. Deze TOZO-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) vult het inkomen aan tot het sociaal minimum (€ 1.500 per gezin of € 1.000 per alleenstaande) en hoeft niet worden terugbetaald. De TOZO is soepeler en simpeler dan reguliere bijstand voor zelfstandigen, omdat er bij toekenning niet naar het vermogen en naar het inkomen van een

eventuele partner wordt gekeken (tenzij beide ondernemer zijn en van de regeling gebruik willen maken).

Zelfstandigen kunnen deze ondersteuning aanvragen voor een periode van drie maanden, via een versnelde procedure. Ondersteuning volgens deze tijdelijke regeling is ook mogelijk in de vorm van een lening voorbedrijfskapitaal, tegen een verlaagd rentepercentage.

De uitvoering van de TOZO is voor Terschelling belegd bij Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF). Ondernemers kunnen hier digitaal de aanvraag doen. Indien dit niet mogelijk is biedt de Dienst ondersteuning door een schriftelijke aanvraag te doen bij BZF. BZF en de Dienst werken bij de uitvoering nauw samen en de uitvoering is afgestemd. Om de informatie te stroomlijnen is één van de medewerkers van de Dienst tijdelijk benoemd als coördinator TOZO. Deze onderhoudt samen met de teamleider van de Dienst contact met ondernemers die tussen wal en schip dreigen te vallen en stemt af met BZF om te kijken naar een maatwerkoplossing. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangen wij de middelen vanuit de Rijksoverheid.

Tot en met 17 april hebben zich 62 ondernemers van Terschelling gemeld voor een aanvraag TOZO levensonderhoud. Daarnaast hebben 17 ondernemers van Terschelling een kredietaanvraag TOZO gedaan.

[Meer informatie over de TOZO vindt u hier.](#)

3. *Eenmalige tegemoetkoming voor specifieke getroffen sectoren*

Voor ondernemers die rechtstreeks getroffen worden door de maatregelen van het kabinet in de coronacrisis is een tegemoetkoming aangekondigd. Deze regeling Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS) wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Bedrijven die binnen bepaalde KvK-categorieën vallen (SBI-codering) ontvangen een eenmalige tegemoetkoming van € 4.000 om met name hun vaste lasten te kunnen betalen. De regeling wordt rechtstreeks gefinancierd door de Rijksoverheid.

[Meer informatie over de TOGS vindt u hier](#)

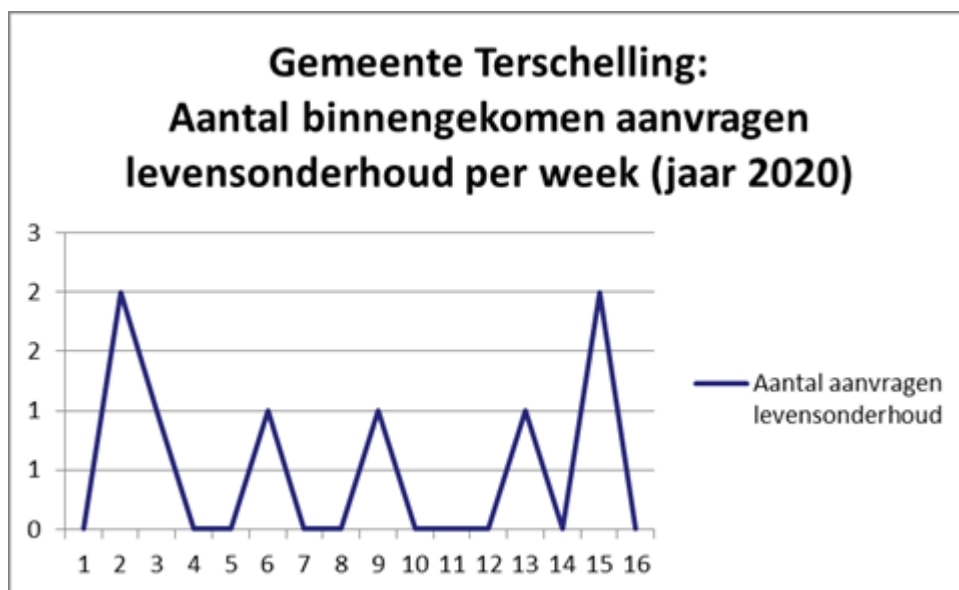
4. *Instroom WW*

De instroom WW is voor de gemeente Terschelling in maart + 2,2% (betreft 1 inwoner extra). In Nederland was er sprake van een toename van 2,7% en in Friesland een toename van 3,2%. Omdat de coronacrisis pas in maart is gestart verwacht het UWV in de maand april een forsere toename. Ook deze cijfers blijven wij monitoren en zullen u hierover bij een volgende informatiebrief weer een update doen. Deze forsere toename zullen op termijn ook effect hebben om de instroom bij de bijstand.

5. *Instroom bijstand*

Ondanks alle genomen maatregelen zien we een toeloop op de bijstand in Noordwest Friesland. Voor Terschelling zien we deze trend op dit moment niet terug.

Op de verticale as van de grafiek ziet u het aantal aanvragen en op de horizontale as de week waarin de aanvraag is gedaan.

Omdat deze cijfers van week tot week erg verschillen, is het nog te vroeg om te komen tot een voorspelling. Daarnaast is de verwachte toeloop na einde WW ook nog niet te voorspellen.

De uitvoering van de bijstand hebben wij belegd bij De Dienst. De Dienst heeft verschillende maatregelen genomen om de toegenomen instroom zo goed mogelijk te verwerken.

- Het aantal intakemomenten voor klanten is verdrievoudigd. Daarnaast wordt vaker gewerkt met het toekennen van voorschotten om noodlijdende situaties te voorkomen
- Tot op heden lukt het om alle aanvragers binnen twee weken te spreken.
- De zoekperiode bij jongeren (de eerste vier weken ben je verplicht om te zoeken naar werk of een opleiding) wordt op dit moment niet opgelegd om ook bij jongeren zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de inkomenssituatie. Daarnaast is het op dit moment erg moeilijk om werk te vinden.

De toename bij het aantal bijstandsaanvragen bestaat onder andere uit flexwerkers (ontslagen uitzendmedewerkers, oproepkrachten en andere flexibele werknemers) die onvoldoende rechten hebben opgebouwd om gebruik te kunnen maken van de WW. Het is de verwachting dat het kabinet alsnog op korte termijn een apart vangnet gaat optuigen voor deze flexwerkers. Dit zou een remmend effect moeten hebben op het aantal aanvragen. Ook hierover verwachten wij u bij een volgende brief meer informatie over te kunnen verschaffen.

6. *Inzet op uitstroom*

Natuurlijk blijven wij ook inzetten op uitstroom. Ondanks deze crisis zien onze uitvoerders (de Dienst en Pastiel in samenwerking met lokale Terschellinger ondernemers) nog kansen om mensen te plaatsen/ te behouden bij een werkgever. Onze accountmanagers hebben hierover dagelijks contact met ondernemers.

Kanssectoren waarop wordt ingezet zijn o.a.:

- Schoonmaak
- Bouw
- Transport en Logistiek
- Zorg

Op termijn verwachten wij ook weer kansen binnen de detailhandel en horeca.

Bovenstaande geldt natuurlijk voor specifieke beroepen binnen deze sector. Er zijn ook bedrijven binnen deze sector die juist hard getroffen worden door de coronacrisis.

Ondernemers in sommige sectoren hebben hun deuren (verplicht) gesloten, terwijl andere (vitale) sectoren juist nu moeten blijven functioneren.

Zo is er in de zorg en welzijn grote tekorten ontstaan bij de ziekenhuizen en de verpleeghuizen. Terwijl de huishoudelijke hulp over het algemeen thuis zit en tandartspraktijken alleen spoedbehandelingen doen. Een overzicht per sector en hoe er met de gevolgen wordt omgegaan, kunt u vinden in de volgende link:

<https://www.uwv.nl/overuwv/Images/acute-personeelstekorten-en-overschotten-7-april-2020.pdf>

Tot slot

Maandelijks zullen wij u op de hoogte houden van de gevolgen, economisch en op gebied van werk en inkomen, van deze crisis voor Terschelling. Met info over cijfers, maar ook over acties die we nemen om zoveel mogelijk tegemoet te kunnen komen aan de nood die ontstaat.